

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/36

Saksbeh:
Atle Hillestad, tlf. 23 47 40 06

Dato: 06.02.2013

Arkivkode:
100.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	18.03.2013
Bydelsutvalget	21.03.2013

Skatteparadisfri bydel – VA 7

Bydelsutvalget vedtok i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2013 følgende verbalforslag:

Bydelsutvalet er opptekne av at Sagene er ein berekraftig bydel både når det gjeld økonomi, miljø og sosiale spørsmål. Mange av dei største selskapa i verda er registrert i skatteparadis, og unngår på denne måten å betale skatt til fellesskapen. Fleire norske kommunar har allereie gjort vedtak om at dei ønskjer å bli såkalte ”skatteparadisfrie kommunar”. Bydelsutvalet ønskjer at direktøren lagar og gjennomfører ein plan for korleis bydelen kan unngå å kjøpe varer og tenester av selskap som er registrert i skatteparadis.

Bydelen Sagene har i sin anskaffelsesstrategi bestemmelser om samfunnsansvar som blant annet forplikter leverandørene til dokumentasjon med hensyn til skatteattest, HMS-erklæring, barnearbeid og sosial dumping. Nylig har det også kommet inn krav om at leverandørene skal følge prinsippene i FN Global Compact, dvs. respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter i hele verdikjeden. Dersom bydelen skal få hjemmel for å avvise firmaer etablert i skatteparadis, vil dette naturlig måtte skje ved at slike bestemmelser tas inn i anskaffelsesstrategien.

Bydelens anskaffelsesstrategi er basert på kommunens sentralt vedtatte strategi. Denne strategien for tiden under revisjon. Et utkast til ny strategi var på høring med høringsfrist 5. desember. Selv om høringsfristen er utløpt, er bydelsutvalgets vedtak sendt inn som et innspill i det videre arbeid med strategien. Det synes klart at slike bestemmelser ikke vil bli tatt inn i den nye strategien.

Det er ingenting i veien for at bydelen i sin lokale strategi kan ta med bestemmelser som ikke er med i den sentrale strategien. Disse vil imidlertid få begrenset betydning da en vesentlig del av bydelens kjøp av varer og tjenester skjer ved avrop på sentralt inngåtte og obligatoriske samkjøpsavtaler. Bydelen vil ikke kunne unngå leverandører som inngår i samkjøpsavtaler.

Som påpekt i bydelsutvalgets vedtak, er mange de største selskapene i verden registrert i land med lav firmabeskatning eller kanaliserer vesentlige deler av sine overskudd til tilknyttede selskaper registrert i slike land. Det er i dag svært vanskelig å avdekke slike forhold. Regjeringen har besluttet at regnskapsstandarden land-for-land skal innføres i Norge innen

1.1. 2014. Dette innebærer at selskapene må rapportere til myndighetene om utgifter, fortjeneste og skatt i det enkelte land. Hensikten med denne standarden er nettopp å avdekke kapitalflukt og selskapers bruk av skatteparadiser. På sikt vil denne standarden kunne bidra til lettere identifisering av brukere av skatteparadiser, men foreløpig vil standarden trolig i liten grad omfatte selskaper som er aktuelle som leverandører til bydelen.

Dette innebærer at bydelens eventuelle innhenting av opplysninger om bruk av skatteparadiser, inntil videre vil måtte basere seg på egenerklæringer. Spørsmålet som da reiser seg, er hvordan skatteparadis skal defineres og om hvilke land som skal omfattes av betegnelsen. Økokrim og NORAD definerer skatteparadis som følger:

1. Stater med liten eller ingen skatt med lovfestet beskyttelse mot innsyn.
2. Forbud mot lokal virksomhet. Virksomheten foregår andre steder enn der selskapet er registrert.
3. Skatteparadisenes inntekter kommer fra avgifter på registreringen. Pengene forvaltes andre steder.
4. Ingen offentlig registrering, med begrenset eller ingen regnskapsplikt.
5. Heller ikke andre lands myndigheter får innsyn, selv ikke etter å ha gått via rettsvesenet.

Det finnes også en rekke andre definisjoner. Dette innebærer at hvilke land som regnes som skatteparadis varierer. Vedlagt er en oversikt som viser hvilke land som faller inn under definisjonen ut fra ulike institusjoners vurderinger. Oversikten er hentet fra NOU 2009:19

Flere kommuner i Norge og andre land har gjort ulike vedtak mot skatteparadiser. Det er imidlertid ikke funnet eksempler på at selskaper er utelukket som leverandører til kommuner grunnet tilknytning til skatteparadiser. Det har derfor ikke blitt prøvd om slik utelukkelse er lovlig eller i strid med EØS-bestemmelser som forbyr diskriminering på grunnlag av nasjonalitet. Bydelsdirektør har derfor forelagt saken for avdeling for konsernninnkjøp i Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) for juridisk vurdering. Etatens vurdering følger vedlagt. UKEs vurdering er at en generell avvisning av leverandører som er registrert i såkalte skatteparadis vil kunne være i strid med diskrimineringsforbudet etter Lov om offentlige anskaffelser.

UKE mener at en eventuell avvisning må begrunnes individuelt i tråd med regelverket. Administrasjonen har derfor drøftet saken med UKE for å høre om det kan være et aktuelt alternativ å be om opplysninger om etablering i skatteparadiser uten at dette er en automatisk avvisningsgrunn. Etter UKEs oppfatning er det heller ikke anledning til dette.

Bydelsdirektør har på denne bakgrunn vanskelig for å se hvilke tiltak bydelen på egen hånd kan iverksette for å unngå kjøp av varer og tjenester fra selskap som er registrert i skatteparadis uten å komme i konflikt med gjeldende lover og bestemmelser.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar orienteringen til etterretning.

BYDEL SAGENE

Helge Jagmann
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Brev fra Utviklings- og kompetanseetaten av 18-1-2013
Oversikt over skatteparadis

Utrykte vedlegg:

Ingen

Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten

23 JAN. 2013

Bydel Sagene
Postboks 4200 Nydalen
0401 OSLO

Deres ref:

08/36

Vår ref (saksnr):

201300032-1

Saksbeh:

Anne Cathrine Jacobsen, 23491717

Dato: 18.01.2013

Arkivkode:

100

INNSPILL FRA BYDEL SAGENE VEDRØRENDE AVVISNING AV LEVERANDØRER REGISTRERT I SKATTEPARADIS

1. Bakgrunn

Bydelsutvalget i bydel Sagene har i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2013 gjort vedtak om at bydelsdirektøren lager og gjennomfører en plan for hvordan bydelen kan unngå å kjøpe varer og tjenester av selskap som er registrerte i skatteparadis. EST har bedt om at UKE besvarer henvendelsen.

Problemstillingen er om det er adgang til å avvise leverandører som er registrert i såkalte skatteparadis ved kjøp av varer og tjenester til bydelen i medhold av regelverket om offentlige anskaffelser.

2. Rettslige grunnlag for avvisning av leverandører

Lov (LOA) og forskrift (FOA) om offentlige anskaffelser regulerer hvordan Oslo kommune skal anskaffe varer og tjenester. I henhold til LOA § 4 er rettighetshavere etter loven virksomheter som er opprettet i samsvar med lovgivningen i en EØS-stat og som har sitt sete, hovedadministrasjon eller hovedforetak i en slik sak. Det samme gjelder virksomheter som er gitt slike rettigheter etter WTO-avtalen om offentlige innkjøp eller andre internasjonale avtaler som Norge er forpliktet til å følge. Oslo kommune er forpliktet til å behandle tilbud fra leverandører som anses som rettighetshavere i tråd med bestemmelsene i lov og forskrift om offentlige anskaffelser, og det er dermed ikke grunnlag for å diskriminere leverandører på bakgrunn av nasjonalitet eller lokal tilhørighet.

Forskriften oppstiller plikt til å avvise leverandører som er rettskraftig dømt for organisert kriminalitet, hvitvasking, bedrageri og korrupsjon. Oppdragsgiver har videre rett til å avvise leverandører som har gjort seg skyldige i andre straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel, eller som i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige eller etiske krav i vedkommende bransje. Disse bestemmelsene har som formål å motvirke økonomisk kriminalitet og andre misligheter, og bidrar til at allmennheten kan ha tillit til offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Avvisningsbestemmelsene har også til hensikt å utjevne konkurransevilkårene mellom leverandørene slik at leverandører som har gjort seg skyldig i denne typen lovbrudd eller forsømmelser ikke får konkurransefordeler.

Utviklings- og
kompetanseetaten

Postadresse:

Postboks 6538 Etterstad
0606 OSLO

E-post: postmottak@uke.oslo.kommune.no

Besøksadresse:

Strømsveien 102

Org.nr:

971 183 675

Telefon: 02 180

Telefaks: 23 49 15 20

Det forhold at et selskap er registrert i et såkalt skatteparadis omfattes ikke av reglene om plikt til avvisning eller forskriften § 11-10 første ledd bokstav e og § 20-12 første ledd bokstav e (rettskraftig dømt for organisert økonomisk kriminalitet, hvitvasking eller korrupsjon).

Det beror på en konkret vurdering om registrering i et skatteparadis kan gi rett til avvisning av leverandøren i medhold av forskriften § 11-10 annet ledd og § 20-12 annet ledd. Disse bestemmelsene gir rett til avvisning av leverandører som ved rettskraftig dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel eller i sitt yrke har gjort seg skyldig i alvorlige forsømmelser mot faglige og etiske krav i vedkommende bransje. Forskriften gir dessuten rett til å avvise leverandører som ikke har oppfylt sine forpliktelser vedrørende innbetaling av skatter og avgifter.

3. Anbefaling

En generell beslutning om å avvise leverandører som er etablert i såkalte skatteparadis (forutsatt at disse statene er rettighetshavere etter LOA § 4) vil kunne være i strid med diskrimineringsforbudet etter regelverket om offentlige anskaffelser. En eventuell avvisning av leverandører må vurderes på individuelt grunnlag i tråd med regelverket som nevnt over. Det anbefales derfor ikke å innføre en slik absolutt plikt til avvisning av leverandører som er registrert i skatteparadis.

Med hilsen

Gerd Robsahm Kjørven
etatssjef

Gunnar Wedde
avdelingsdirektør

Kopi til: Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester

	OECD 2000	IMF 2008	US Senate	Tax Justice Network 2007
<i>Karibia og Amerika</i>				
Anguilla	x	x	x	x
Antigua og Barbuda	x	x	x	x
Aruba	x	x	x	x
Bahamas	x	x	x	x
Barbados	x	x	x	x
Belize	x	x	x	x
Bermuda		x	x	x
De britiske Jomfruøyene	x	x	x	x
Caymanøyene	x	x	x	x
Costa Rica		x	x	x
Dominica	x	x	x	x
Grenada	x	x	x	x
Montserrat	x	x		x
De nederlandske Antiller	x	x	x	x
New York				x
Panama	x	x	x	x
St Lucia	x	x	x	x
St Kitts og Nevis	x	x	x	x

St Vincent og Grenadinene	x	x	x	x
Turks- og Caicosøyene	x	x	x	x
Uruguay				x
US Jomfruøyene	x			x
<i>Afrika</i>				
Liberia	x			x
Mauritius	x	x		x
Melilla (Spania)				x
Seychellene	x	x		x
São Tome og Principe				x
Somalia				x
Sør-Afrika				x
<i>Midtøsten og Asia</i>				
Bahrain	x	x		x
Dubai				x
Hongkong		x	x	x
Malaysia (Labuan)		x		x
Libanon		x		x
Macao		x		x
Singapore		x	x	x
Tel Aviv				x
Taipei				x
<i>Europa</i>				

Alderney	x		x	x
Andorra	x	x		x
Belgia				x
Campagna Romana				x
London				x
Kypros	x	x	x	x
Frankfurt				x
Gibraltar	x	x	x	x
Guernsey	x	x	x	x
Ungarn				x
Island				x
Irland		x		x
Ingusjetia				x
Man	x	x	x	x
Jersey	x	x	x	x
Latvia			x	
Liechtenstein	x	x	x	x
Luxembourg		x	x	x
Madeira (Portugal)				x
Malta	x	x	x	x
Monaco	x	x		x
Nederland				x
San Marino				

Sark	x		x	x	
Sveits		x	x	x	
Trieste				x	
Turkish Republic of Northern Cyprus				x	
<i>India- og Stillehavet</i>					
Cookøyene	x	x		x	
Maldivene				x	
Marianene				x	
Marshalløyene	x	x		x	
Nauru	x	x	x	x	
Niue	x	x		x	
Palau		x			
Samoa	x	x	x	x	
Tonga	x			x	
Vanuatu	x	x	x	x	
Antall		40	46	35	72